

масивен релефен кръг. Идентично са предадени веждите и са подчертани ъгълчетата на очите. Ухото и гривата са оформени от ивица, получена от успоредни линии, която очертава задната част на главите на животните. Приликите между трите апликации са толкова очевидни, че е напълно оправдано те да бъдат разглеждани като обособена група, чийто център на разпространение е Долно Дунавския регион. По всяка вероятност известните екземпляри от долно-дунавската група са продукт на едно и също ателие.

Инвариантните признаци на образа от долно-дунавската група съвпадат с тези на мотива „глава на лос в профил“ в скитското изкуство: тежка, пречупена под ъгъл муцуна, къси уши, голямо кръгло око и сърповидна форма на рогата (Ильинская, Горишний 1975: 209). Но по някои елементи изображенията от долно-дунавската се различават от тези от черноморската група. В черноморската група апликации рогата представляват самостоятелен, отделен от главата обем, придаващ ажурност и орнаменталност на предмета. Като правило са изобразени и двата рога на животното, единственото изключение от известните над 15 екземпляра е апликацията от Нимфейския некропол (Vickers 2002: 45), върху която, както и върху пластините от долно-дунавската група, е представен само единият рог на животното. В скитските изделия рогата са разклонени, образувайки декоративни композиции от симетрично разположени волути. В голямата си част те са зооморфно третирани като глава на грифон/орел, а композицията често е доразработена с разположена между волутите петлистна палмета.

Отбелязаните формално-стилови различия на долно-дунавските апликации ги разграничават като обособен вариант, но той несъмнено принадлежи на скитското изкуство (Simon 1994: 227-229; Мелюкова 2001: 24; Минчев 2005: 35-38). Строежът на образите, инвариантните признаци, принципите на стилизация са присъщи за скитския изобразителен език. Всеки отделен елемент на образа от добруджанските апликации намира своите успоредици в някоя от черноморските апликации, или е похват, който е присъщ за арсенала на скитското изкуство при визуализирането на отделните животински черти. Така например, оформянето на задната част на главата на лоса при нашите апликации с помощта на ивица от релефни линии е изобразителен прием за предаването на гривата и ушите в главичката на лос от с. Туря, могила 459 (Ростовцев 1925: 474; Петренко 1967: табл. 31: 19), но също така и на гривата на грифоните и на хищниците в редица паметници на животинския стил (Петренко 1967: табл. 31; Galanina 1986: fig 63, 84, 91 94-